

Ohjeet hakemusten arviointiin

Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) ohjelmajohtajahaku 2026

Sisällysluettelo

1. Valmisteluryhmän ja strategisen tutkimuksen neuvoston rooli.....	2
2. Hakemusten arviointi	2
Arviointikriteerit	3
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
Millainen on hyvä lausunto?	5
Miten hakemuksia arvioidaan Akatemian verkkopalvelussa?	5

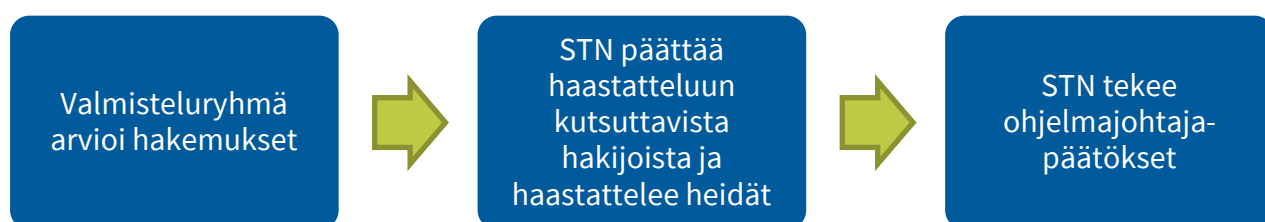
Liite 1: [Review principles \(pdf\)](#) (Arvioinnin vastuulliset käytänteet)

1. Valmisteluryhmän ja strategisen tutkimuksen neuvoston rooli

Suomen Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) rahoittaa yhteiskunnallisesti merkittävää ja vaikuttavaa korkeatasoista tiedettä. Strategisen tutkimuksen avulla etsitään konkreettisia ratkaisuja suuriin ja monitieteistä otetta vaativiin haasteisiin. Yhteistyö tiedontuottajien ja -hyödyntäjien välillä koko ohjelman ajan on tärkeää. Strategisen tutkimuksen ohjelmarakenteeseen kuuluu, että rahoitettavien hankkeiden lisäksi ohjelmalla on osa-aikainen ohjelmajohtaja, joka työskentelee omassa suorituspaikassaan ja joka valitaan erillisellä haulla.

STN:n päätöksenteon tukena ohjelmajohtajahaussa toimii pääsääntöisesti kansallisista asiantuntijoista koostuva valmisteluryhmä, jolla on tieteellistä ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden asiantuntemusta. Valmisteluryhmä arvioi hakemukset. STN päättää haastatteluun kutsuttavista hakijoista valmisteluryhmän lausuntojen perusteella ja haastattelee heidät. STN:n ohjelmajohtajapäätökset perustuvat kokonaiskuvaan, joka muodostuu hakijoiden haastatteluista ja hakemuksista sekä hakuilmoituksessa mainittujen tiedepoliittisten tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi päätöksissä otetaan huomioon ohjelmakokonaisuuden muodostumiseen liittyvät näkökohdat.

2. Hakemusten arviointi

Hakemusten arviointi koostuu kahdesta vaiheesta. Ensin valmisteluryhmän asiantuntijat arvioivat hakemukset itsenäisesti: jokaista hakemusta kohden valitaan vähintään kaksi

asiantuntijaa, jotka kirjoittavat niistä **lausuntoluonnokset**. Kun lausuntoluonnokset on kirjoitettu, ne avataan Suomen Akatemian verkkoasioinnissa (SARA) kaikkien valmisteluryhmän jäsenten luettavaksi, pois lukien jäävydet.

Lausuntoluonnosvaiheen jälkeen järjestetään valmisteluryhmän kokous, jossa valmisteluryhmä kirjoittaa kustakin hakemuksesta yhteisen **valmisteluryhmän lausunnon** kokouspäivän keskustelun ja lausuntoluonnosten pohjalta.

Valmisteluryhmän jäsenillä on pääsy kaikkiin hakemuksiin ja lausuntoihin, pois lukien jäävydet. Suosittelemme, että valmisteluryhmän jäsenet tutustuvat kaikkiin hakemuksiin.

Arviointikriteerit

Valmisteluryhmä arvioi hakemukset kolmen osa-alueen perusteella: hakijan tieteellisen asiantuntemuksen ja yhteiskunnallisten verkostojen yhteensopivuus ohjelmaan, toimintasuunnitelmien laatu ja vastuullinen tiede sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Valmisteluryhmän jäseniä pyydetään vastaamaan lausuntoluonnoksissaan ja valmisteluryhmän yhteisessä lausunnossa seuraaviin arviointikysymyksiin:

1. Hakijan tieteellisen asiantuntemuksen ja yhteiskunnallisten verkostojen yhteensopivuus ohjelmaan

- Miten hakijan tieteellinen asiantuntemus sopii ohjelmaan? Millaista asiantuntemusta hakijalla on monitieteisestä ja tieteiden rajat ylittävästä tutkimuksesta?
- Millaista kokemusta hakijalla on monialaisten verkostojen johtamisesta ja tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämisestä?
- Minkälaista ohjelman kannalta oleellista kokemusta hakijalla on tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämisestä?

2. Toimintasuunnitelman laatu ja vastuullinen tiede

- Miten esitetty toimintasuunnitelma vastaa ohjelmajohtajalle asetettuja tehtäviä?
- Ovatko suunnitellut toimet tieteiden välisen yhteistyön edistämisen kannalta riittävät?

- Onko toimintasuunnitelma realistinen?
- Kuinka hyvin hakija on huomionnut vastuullisen tieteen periaatteet hakemuksessaan (tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, avoin tiede, hyvä tieteellinen käytäntö ja kestävä kehitys)?

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Miten hakemuksessa kuvattu yhteiskunnallisen vaikuttamisen verkosto tukee ohjelman vaikuttavuutta?
- Onko hakija tunnistanut ohjelman kannalta keskeisimmät toimijat ja vuorovaikutuskumppanit?
- Ovatko suunnitellut toimet yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta vakuuttavat?
- STN edellyttää, että hakijan taustaorganisaatio takaa hankkeen toteuttamisen perusedellytykset, jotka määräytyvät hankkeen luonteen perustella. Nämä sisältävät taustaorganisaation tuen myös vuorovaikutustoimintaan ja vaikuttavuusviestintään. Onko taustaorganisaation tuki riittävää ja oikeanlaista?

Kirjallisen palautteen lisäksi valmisteluryhmän jäseniä pyydetään lausuntoluonnoksissaan luokittelemaan hakemus A-, B- tai C-kategoriaan. Kunkin hakemuksen lopullinen A-, B- tai C-luokitus muodostetaan valmisteluryhmän kokouksessa ja kirjataan yhteiseen valmisteluryhmän lausuntoon.

Kategoria	Kuvaus eri kategorioiden vaatimuksista
A	Hakemus on erittäin vahva ja vakuuttava kaikilla arvioituilla osa-alueilla: hakijan yhteiskunnallisten verkostojen ja tieteellisen asiantuntemuksen yhteensopivuus ohjelmaan, toimintasuunnitelman laatu ja vastuullinen tiede sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus.
B	Hakemus on hyvä ja vakuuttava arvioituilla osa-alueilla: hakijan yhteiskunnallisten verkostojen ja tieteellisen asiantuntemuksen yhteensopivuus ohjelmaan, toimintasuunnitelman laatu ja vastuullinen tiede sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Hakemuksessa on jossain osa-alueessa parannettavaa.
C	Hakemus ei ole riittävän vakuuttava, koska siinä on puutteita tai epäselvyyksiä arvioituilla osa-alueilla: hakijan yhteiskunnallisten

	verkostojen ja tieteellisen asiantuntemuksen yhteensopivuus ohjelmaan, toimintasuunnitelman laatu ja vastuullinen tiede sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus.
--	--

Millainen on hyvä lausunto?

Hyvin tehdyt lausuntoluonnokset helpottavat valmisteluryhmän työskentelyä ja yhteisten lausuntojen kirjoittamista. Kun rahoituspäätökset on tehty, jokaisella hakijalla on sähköisessä järjestelmässä pääsy omaa hakemustaan koskevaan valmisteluryhmän yhdessä muokkaamaan lausuntoon. Lausunto tarjoaa hakijalle tärkeää palautetta hakemuksesta. Lausuntoluonnoksia sisältävissä hauissa lausuntoluonnokset sekä niiden kirjoittaneiden arvioitsijoiden nimet voidaan hakijan pyynnöstä luovuttaa hakijalle (julkisuuslain mukaisesti). Lausuntoluonnokset ovat salassa pidettäviä asiakirjoja, ellei sovellettavassa lainsäädännössä toisin säädetä tai tuomioistuimen määräyksestä muuta johdu.

Pyydämme, että

- keskitytte esittämään hakemusta arvioivia kommentteja ja vältätte hakemuksen kuvailua – välttää tekstin kopioimista hakemuksesta
- kirjoitatte kommentit jokaisesta arvioitavasta osa-alueesta
- kirjoitatte kokonaisia lauseita sellaiseen tyyliin, että niitä voidaan käyttää mahdollisimman suoraan valmisteluryhmän yhteisessä lausunnossa, jonka hakija saa palautteena hakemuksestaan
- annatte rakentavaa palautetta hakemuksen vahvuuksista ja heikkouksista ja perustellette palautteenne.

Miten hakemuksia arvioidaan Akatemian verkkopalvelussa?

Lausuntoluonnokset sekä valmisteluryhmän yhteiset lausunnot kirjoitetaan Akatemian verkkoasioinnissa (SARA). [Tekniset ohjeet verkkopalvelun käyttöön](#) ja [arviointilomakkeen offline-versio](#) löytyvät verkkosivuiltamme.